

УДК 378.147:811.111(045)004.2

IMPLEMENTING THE PRINCIPLE OF AMBIVALENCE OF STATEMENTS IN FOREIGN LANGUAGE TRAINING FOR FUTURE AGRONOMISTS

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРИНЦИПУ АМБІВАЛЕНТНОСТІ ТВЕРДЖЕНЬ У ПРОЦЕСІ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ АГРОНОМІВ

Holovko I.O. / Головка І.О.*PhD in Pedagogy, assoc. prof. / канд. пед. н., доц.**ORCID: 0000-0001-6690-4043**Central Ukrainian National Technical University,**Kropyvnytskyi, Universytetskyi Prospect, 8, 25030**Центральноукраїнський національний технічний університет,**Кропивницький, Університетський бульвар, 8, 25030*

Анотація. Сучасна глобалізація та інтернаціоналізація аграрного сектору підвищують значення володіння іноземною мовою для майбутніх агрономів, оскільки професійна діяльність у сфері агрономії передбачає роботу з фаховою документацією, науковими текстами та міжнародну комунікацію. **Метою** статті є теоретичний аналіз та практична апробація принципу амбівалентності тверджень у навчанні іноземної мови з урахуванням професійної специфіки майбутніх агрономів. **Методологічну основу** дослідження становлять системний, компетентнісний і діяльнісний підходи, що дозволяють розглядати принцип амбівалентності тверджень у контексті формування професійних компетентностей.

У роботі визначено специфіку імплементації принципу амбівалентності тверджень як джерела професійно значущої інформації, розроблено типологію навчальних завдань за функціональним призначенням (інформаційні, аналітичні, креативні) та показано можливості їх інтеграції в навчальний курс. Підкреслено роль психолого-педагогічної адаптації студентів у формуванні іншомовної комунікативної компетентності. Доведено, що впровадження принципу амбівалентності у процес іншомовної підготовки майбутніх агрономів сприяє розвитку у здобувачів вищої освіти критичного мислення, комунікативної та міжкультурної компетентності, а також професійної етики, що проявляється у здатності оцінювати інформацію, аргументувати позицію та приймати обґрунтовані рішення у професійних ситуаціях.

Практична значущість роботи полягає у розробці методичних рекомендацій для професійно орієнтованого навчання іноземної мови, що забезпечує ефективну підготовку майбутніх фахівців-агрономів до міжнародної професійної комунікації.

Ключові слова: принцип амбівалентності суджень, професійна підготовка, іноземна мова, критичне мислення, комунікативна компетентність, агрономія.

Вступ.

Принцип амбівалентності тверджень посідає одне з центральних місць серед сучасних методичних підходів до формування дивергентного та критичного мислення у здобувачів вищої освіти. Його використання у процесі викладання іноземної мови фахового спрямування, приміром для здобувачів

аграрного профілю, забезпечує створення навчальних ситуацій, у яких студенти аналізують твердження із множинністю можливих інтерпретацій, що відповідає природі професійного аграрного дискурсу, насиченого суперечливими даними, багаторівневими оцінками та необхідністю інтегрувати наукові, екологічні й економічні чинники у процесі прийняття рішень.

Метою даної статті є теоретичний аналіз і практична апробація принципу амбівалентності тверджень у процесі вивчення іноземної мови для майбутніх агрономів з урахуванням особливостей професійної діяльності.

Огляд останніх джерел.

У науковій літературі амбівалентність пов'язується з моделями дивергентного мислення, обґрунтованих в працях Дж. Гілфорда та його послідовників [1], здатністю продукувати декілька рівнозначних варіантів рішення [2], а також з креативністю як педагогічним феноменом, як зазначено в працях Л. Альмейда, Л. Прієро та ін. [3; 4]. У межах комунікативно-когнітивних та соціоконструктивістських підходів, як зазначається в працях К. Берайтера, Дж. Суейна, Н. Мішра, С. Хамфрей та ін. [5; 6; 7; 8] робота з неоднозначними твердженнями сприяє глибшому опрацюванню змісту, оскільки активує механізми рефлексії та смислової реконструкції.

У лінгвістичному полі термін «амбівалентність» використовується для характеристики висловлювань, що мають подвійне значення або допускають неоднозначне тлумачення через свою внутрішню структуру чи лексичний склад. У цьому контексті, як показує досвід О. Бересток, окремо виділяють поняття амбівалентності суджень, яке вживається у працях з лінгвопрагматики та теорії аргументації для позначення висловлювань, які містять внутрішню суперечність або оціночну неоднозначність [9].

Професійний дискурс агрономії, згідно з дослідженнями К. Крамш та Г. Уіддоусон, характеризується полісемічністю, інтерпретативністю та залежністю від контексту [10; 11]. Саме тому опрацювання багатозначних і суперечливих висловлювань англійською мовою є однією з ключових компетентностей для майбутнього агронома.

Цим пояснюється і важливість використання принципу амбівалентності суджень як методичного підходу в процесі креативного та дивергентно орієнтованого навчання іноземних мов у немовних закладах вищої освіти. Його сутність полягає у цілеспрямованому моделюванні навчальних ситуацій, у яких студент має працювати з твердженнями, що допускають множинність інтерпретацій, суперечливість або багаторівневу оцінку та, відповідно, вміння висловлювати своє судження, що є продуктом власних переконань. На відміну від традиційних моделей навчання, що спираються на логіку конвергентного мислення, за оцінкою Дж. Гілфорда [1], принцип амбівалентності тверджень, згідно Дж. Кроплі, К. Берайтера та ін., актуалізує дивергентні когнітивні процеси, пов'язані з генеруванням альтернативних рішень, гнучкістю мислення та здатністю до багатоперспективного аналізу [3; 4].

У цьому контексті принцип амбівалентності тверджень відображає не лише методичний прийом, а й певну модель професійного мислення, яка формує здатність студентів розглядати явища з різних аспектів і перспектив розвитку та приймати рішення в умовах невизначеності. Як зазначають Кл. Крамш та Г. Уїддоусон, у мовній підготовці фахівців аграрного профілю такий підхід особливо цінний, оскільки професійний дискурс агрономії характеризується багатозначністю, наявністю конфліктуючих аргументів та необхідністю ухвалення рішень у ситуаціях, де наукові, економічні та екологічні чинники не збігаються [10; 11]. Відповідно, формування здатності сприймати, аналізувати й продукувати амбівалентні судження є важливим компонентом професійної іншомовної компетентності майбутніх агрономів.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Звернімося до теоретичних засад дослідження принципу амбівалентності суджень. Спершу, визначимо як в даній розвідці інтерпретується амбівалентність як психолінгвістичне та когнітивне явище.

У сучасних дослідженнях поняття амбівалентності (від лат. *ambo* — обидва і лат. *valere* — володіти, діяти) використовується для позначення здатності суб'єкта одночасно сприймати, утримувати та аналізувати суперечливі або

множинні інтерпретації інформації. На відміну від бінарного мислення, амбівалентність передбачає паралельне співіснування кількох оцінок, значень, суджень, що не зводяться до простого вибору «правильно / неправильно» [12].

У психолінгвістиці це пов'язують із механізмами тлумачення багатозначності, неоднозначності, когнітивної багатовекторності, що забезпечують обробку складних мовних даних (особливо в термінологічних полях, полісемії та метафоризації). В аграрному дискурсі, який характеризується високою варіативністю термінів (наприклад, у сфері ґрунтознавства, агрохімії, біотехнологій), амбівалентність може проявлятися у співіснуванні різних підходів, трактувань і параметрів одного явища.

Отже, у контексті навчання іноземної мови принцип амбівалентності суджень можна визначити як когнітивну стратегію, що забезпечує здатність студентів розглядати мовні та професійні явища під різними кутами, приймати неоднозначність та використовувати її для точнішого аналізу інформації.

Близьким за змістом до принципу амбівалентності є поняття терпимість / здатність сприймати двозначність, тобто толерантність до неоднозначності (tolerance of ambiguity), що активно досліджується у сфері SLA (second language acquisition). Це поняття означає здатність людини спокійно сприймати складну або суперечливу інформацію або ситуацію, а не відчувати через них дискомфорт або роздратування [13]. Ця якість дозволяє краще поратися з життєвими ситуаціями, коли немає однозначних відповідей, та проявляється у готовності до експериментів і здатності сприймати різні точки зору, як у навчанні, так і в житті в цілому. Згідно проведеним дослідженням А. Алрікабі [13], доведено, що студенти із високою толерантністю до неоднозначності краще опрацьовують нову лексику та термінологію; ефективніше читають складні наукові тексти; успішніше адаптуються до ситуацій із неповною інформацією; демонструють вищий рівень критичного мислення.

Для аграрних спеціальностей це особливо важливо, адже майбутні агрономи працюють із неповними, динамічними, багатofакторними даними: зміни клімату, стан ґрунтів, реакція рослин на добрива, варіативність урожайності

тощо. Вміння приймати множинність рішень і трактувань – критична компетентність.

Для повноти розкриття зазначеної теми, маємо розглянути амбівалентність у контексті професійної мовної підготовки агрономів. Перш за все зазначимо, що проблематика роботи з неоднозначністю та амбівалентністю суджень у мовній комунікації має багатовимірний характер: вона охоплює лінгвістичні, когнітивні й педагогічні аспекти. У прикладній лінгводидактиці ця проблема часто розглядається через призму поняття «tolerance of ambiguity» (скор. АТ) — здатності сприймати, аналізувати й працювати з інформацією, що допускає кілька конкурентних інтерпретацій. Останні оглядові та емпіричні дослідження підкреслюють, що АТ є важливим індивідуальним фактором, що модулює успішність опанування другої мови, особливо в контекстах читання, усного мовлення і міжкультурних комунікацій [14].

В лінгвістиці амбівалентність (англ. «ambiguity») трактується як лексична, структурна або прагматична багатозначність висловлювання, коли відсутній один єдиний однозначний інтерпретативний шлях і контекст виступає ключовим для розв'язання неоднозначності. Такий підхід дозволяє розглядати амбівалентність не як дефект мови, а як її властивість та ресурс для когнітивних операцій і економії форм [15].

Історично поняття АТ було конструйоване в психології й вимірюється низкою шкал (найбільш відома з них – Budner's Tolerance of Ambiguity Scale, 1962). Ця шкала і її похідні широко використовуються в дослідженнях навчання мови як інструмент для кореляційних і експериментальних досліджень [16].

У практичному вимірі на заняттях з іноземної мови принцип амбівалентності реалізується через створення навчальних завдань, що не передбачають єдино правильної відповіді, а натомість стимулюють студентів формувати власні інтерпретації та захищати їх на основі аргументації. Зміст таких завдань передбачає наявність *когнітивного конфлікту*, який, згідно з конструктивістськими моделями [5], забезпечує активну інтелектуальну взаємодію учнів з матеріалом. З методичної точки зору це відповідає сучасним

комунікативно-когнітивним підходам [6; 7], у яких навчання мови відбувається через розв'язання проблемних ситуацій та осмислення складних професійних контекстів. Саме таким чином креативізація освітнього процесу, яка передбачає інноваційні форми мовленнєвої активності, додатково сприяє розвитку творчого потенціалу та мовної автономії студентів [4].

Однією з найефективніших форм упровадження цього принципу є використання завдань, у яких студенти аналізують подвійні або суперечливі твердження. Такі завдання руйнують стереотипну залежність від однозначних відповідей і забезпечують зсув від репродуктивних форм навчання до продуктивних, інтерпретаційних та аналітичних видів діяльності [16].

Зауважимо, що професійна іноземна мова для здобувачів вищої освіти за спеціальністю «Агрономія» (AgroEnglish/Agriculture ESP) спрямована на формування таких компетенцій як: аналізувати наукові публікації з агрономії; працювати з міжнародними стандартами, інструкціями, технічними описами; інтерпретувати термінологію, що нерідко має багатозначний характер; формувати аргументовані судження на основі різних джерел.

Відповідно, у цьому контексті принцип амбівалентності суджень набуває дидактичного виміру: він може бути використаний як інструмент для розвитку здатності майбутніх агрономів бачити альтернативні рішення, порівнювати суперечливі дані, критично оцінювати інформацію англійською мовою.

Експериментальна база та методика впровадження принципу амбівалентності суджень у навчальний процес.

Експеримент з реалізації принципу амбівалентності суджень проводився на базі Центральноукраїнського національного технічного університету зі здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти II-го курсу агротехнічного факультету, які вивчали курс дисципліни «Іноземна мова професійного спрямування» протягом першого, другого та третього семестрів. Експеримент проводився протягом третього семестру вивчення англійської мови (група АГ 24-1 – експериментальна, група АГ 24-2 – контрольна). Навчальний матеріал ґрунтувався на підручнику за авторством Neil O'Sullivan&James

D.Libbin *'Career Paths: Agriculture'*, Book 3, доповненому для експериментальної групи автентичними професійними текстами та аналітичними матеріалами із включенням спеціально розроблених завдань на амбівалентність суджень.

Підхід впровадження даного підходу включав декілька етапів. На першому етапі ознайомлення з прикладами подвійних тверджень, тобто з висловлюваннями, у яких одне й те саме явище має водночас позитивні та негативні наслідки, у студентів формуються вміння розпізнавати амбівалентні судження в англомовних професійних текстах. За формат обирається робота в парах або малих групах. В якості матеріалу опрацьовуються фрагменти з підручника, наукових статей і аналітичних звітів. В якості прикладу наведемо текстовий фрагмент: *"While nitrogen fertilizers significantly increase crop yields, they also pose a substantial risk to groundwater quality"*. Амбівалентність в даному варіанті – позитивний ефект (урожайність) і негативні наслідки (екологічні ризики). Студентам пропонується сформулювати два можливі погляди на твердження; ідентифікувати професійні сфери, яких воно стосується; пояснити значущість таких формулювань для роботи агронома.

Другий етап – робота з автентичними професійними текстами, що містять суперечливі дані або багатозначні оцінки (наукові статті, аналітичні огляди, доповіді з агрономії, матеріали про ГМО, пестициди, біотехнології, кліматичні зміни тощо). Такий формат відповідає підходам до розвитку академічної та професійної мовної компетентності [17; 18].

Наприклад, після читання статті про генну інженерію студенти виокремлюють аргументи «за» та «проти»; оцінюють їхню наукову достовірність; формулюють власні амбівалентні судження.

Виконання цієї вправи розвиває не лише рецептивні та продуктивні мовленнєві вміння, але й критичне мислення, уміння працювати з неоднозначною інформацією та інтерпретувати її в професійному контексті.

Наступний етап – організація структурованих дискусій і дебатів, що традиційно розглядаються як ефективний інструмент формування гнучкості мислення, навичок аргументації та вміння захищати позиції, які можуть не

збігатися з особистими переконаннями. Для агрономічної сфери це надзвичайно важливо, оскільки спеціалісти часто мають працювати з конфліктом інтересів – економічних, екологічних, технологічних. Наведемо приклад дискусійної справи “Pro & Contra” на тему: *“Is Organic Farming a Solution or a Luxury?”* Етапи роботи:

1. Надання фактичних матеріалів (статистики, графіків, уривків з публікацій).
2. Поділ на групи «прибічників» та «критиків».
3. Побудова аргументів та їх обговорення.
4. Після дебатів – написання короткого есе з включенням обох позицій і формулюванням власного висновку.

Результати виконання таких завдань демонструють розвиток уміння приймати альтернативні точки зору, зберігаючи здатність до критичного аналізу та логічної аргументації, що узгоджується з характеристиками когнітивної гнучкості [20].

Значну увагу у формуванні амбівалентного мислення було приділено ситуаційним рольовим вправам у професійному контексті. Вони моделюють реальні професійні ситуації, у яких відсутнє однозначно правильне рішення, що вимагає від студентів уміння знаходити компроміси, аргументувати власну позицію та враховувати інтереси інших сторін. В якості прикладу наведемо змодельовану ситуацію: переговори між агрономом, фермером і представником екологічної організації щодо використання хімічних засобів захисту рослин. Завдання для учасників – виробити спільне рішення, врахувавши екологічні, економічні та технологічні аспекти.

Результати педагогічного експерименту.

Метою експерименту було визначити ефективність упровадження принципу амбівалентності суджень у процес навчання іноземної мови за професійним спрямуванням майбутніх агрономів. Гіпотеза полягала в припущенні, що систематична робота з амбівалентними висловлюваннями, суперечливими науковими текстами та багатозначними комунікативними

ситуаціями сприятиме підвищенню рівня критичного аналізу професійних текстів; продуктивного мовлення (усного й письмового); толерантності до неоднозначності; комунікативної готовності до міжкультурної взаємодії.

У дослідженні взяли участь 48 студентів II курсу, розподілених на: експериментальну групу ($n = 24$) – навчання з використанням принципу амбівалентності суджень; контрольну групу ($n = 24$) – навчання за традиційною методикою ESP (English for Special Purposes). Обидві групи мали однакову кількість годин, спільні теми та однаковий обсяг навчального матеріалу. Для оцінювання результатів було використано такі методи:

1. Завдання «Інтерпретація суперечливих висловлювань» – аналіз студентами двозначних або конфліктних тверджень із галузевих текстів.
2. Тест на продуктивні мовленнєві уміння (письмо й усне висловлювання).
3. Budner Ambiguity Tolerance Scale у польській і британській модифікаціях.
4. Аналітичні рубрики для оцінювання складності граматичних конструкцій (CLA – complexity, lexicality, accuracy).
5. Опитувальник комунікативної готовності (intercultural readiness indicators).

Основні кількісні результати.

Після завершення експерименту студенти експериментальної групи продемонстрували статистично значуще покращення за ключовими показниками. Критичний аналіз професійних висловлювань: приріст +32 % у вправі «Інтерпретація суперечливих висловлювань» порівняно з контрольною групою; підвищення точності аргументації ($p < .05$). Мовленнєва продуктивність: підвищення продуктивності письма експериментальної групи на 27 % відбулося переважно за рахунок активного використання умовних структур (Conditionals I–III) та підрядних умовних речень з ввідними словами (concessive clauses: although, whereas, even though); конструкцій вираження позиції та поступливості, що вказує на розвиток синтаксичної й логіко-аргументованої компетентності. Результати толерантності до неоднозначності за шкалою *Budner Ambiguity Tolerance Scale* засвідчили, що студенти

експериментальної групи показали приріст толерантності до невизначених ситуацій на 18–22 % ($p < 0.05$), що підтверджує ефективність навчальних завдань, орієнтованих на інтерпретаційну багатозначність. Щодо комунікативної готовності, рівень сформованості уміння вести дискусію в ситуаціях професійних суперечностей (порівняння альтернативних агротехнологій, екологічних стратегій, інноваційних рішень) зріс на 24 %. За результатами відкритих анкет студенти експериментальної групи зазначили підвищення інтересу до тем сталого розвитку, екологічної політики та агротехнологічних інновацій; упевненість у роботі з багатозначними та контраверсійними текстами; зростання вміння бачити «другу позицію» в конфліктних ситуаціях.

Таблиця 1 - Порівняльні результати експериментальної та контрольної груп за Budner Ambiguity Tolerance Scale та мовленнєвими показниками.

Показник / Група	Експериментальна (n = 24)	Контрольна (n = 24)	Різниця ($\Delta\%$)	t	p
Інтерпретація суперечливих висловлювань	82 $\pm$ 6	62 $\pm$ 7	+32%	5.14	< 0.001
Продуктивність письма (складність граматики)	78 $\pm$ 5	61 $\pm$ 6	+27%	4.89	< 0.001
Толерантність до неоднозначності (Budner Scale)	74 $\pm$ 7	61 $\pm$ 6	+18–22%	2.74	< 0.05
Комунікативна готовність до міжкультурних діалогів	80 $\pm$ 6	65 $\pm$ 7	+24%	4.21	< .001

Примітка. Значення наведено як середнє $\pm$ стандартне відхилення; t – результат t-тесту для незалежних вибірок; p – рівень статистичної значущості.

Авторська розробка.

Таким чином, за даними Budner Ambiguity Tolerance Scale, впровадження принципу амбівалентності тверджень у навчальний процес сприяло розвитку у

студентів здатності продуктивно функціонувати в ситуаціях невизначеності, що є важливою складовою професійної підготовки майбутніх агрономів, які регулярно працюють з багатофакторними, комплексними та потенційно суперечливими даними наукового й технологічного характеру.

Загальні результати дослідження свідчать, що інтеграція принципу амбівалентності тверджень у навчальний процес сприяє формуванню таких професійних якостей майбутніх агрономів, як критичне мислення, комунікативна та міжкультурна компетентність та професійна етика.

Критичне мислення формує здатність аналізувати інформацію з різних джерел, відрізняти факти від суб'єктивних оцінок та робити обґрунтовані висновки, що дозволяє майбутнім фахівцям ефективно оцінювати ризики та наслідки професійних рішень.

Комунікативна компетентність передбачає вміння вести діалог у неоднозначних ситуаціях, аргументувати позицію та шукати компроміси, що є важливим для налагодження співпраці з колегами, партнерами й представниками суміжних галузей.

Міжкультурна компетентність є результатом усвідомлення культурного різноманіття та здатність адаптуватися до різних комунікативних контекстів, що сприяє ефективній взаємодії у міжнародному професійному середовищі.

Професійна етика включає розуміння складності моральних аспектів у аграрній діяльності та вміння приймати етичні рішення у професійних ситуаціях, забезпечуючи відповідальне ставлення до природних ресурсів, суспільства й результатів власної діяльності.

Висновки

Принцип амбівалентності тверджень виступає одним з ключових компонентів сучасної методології викладання іноземної мови, особливо в контексті професійної підготовки майбутніх агрономів. Його впровадження дозволяє не лише поглибити мовленнєві компетенції, а й розвинути критичне мислення, гнучкість у комунікації, а також здатність працювати з багатозначною, суперечливою інформацією.

Практичне застосування цього принципу в професійно-орієнтованому курсі іноземної мови сприяє формуванню комплексних компетентностей, необхідних для успішної кар'єри у сфері агрономії на міжнародному рівні.

Надалі доцільно продовжити дослідження методів активації амбівалентного мислення з урахуванням індивідуальних особливостей студентів та специфіки аграрної галузі.

Література:

1. Guilford, J. P. (1950). Creativity. *American Psychologist*, 5, 444-454.
2. Almeida L. S., Prieto L. et al (2008). Torrance Test of Creative Thinking: The question of its construct validity. *Thinking Skills and Creativity*, 3, pp. 53–58
https://www.academia.edu/2452889/Torrance_Test_of_Creative_Thinking_The_question_of_its_construct_validity
3. Torrance, E. P. (1974). *The Torrance Tests of Creative Thinking: Norms-Technical Manual*. Princeton, NJ: Personal Press.
4. Cropley, A. J. (2001). *Creativity in education & learning: A guide for teachers and educators*. New York: Routledge.
5. Bereiter, C. (1994). Constructivism, Socioculturalism, and Popper's World 3. *Educational Researcher*, 23, 21–23.
URL : <https://doi.org/10.3102/0013189X023007021>
6. Swain, J. (2005). Changes to adult learners' identities through learning numeracy. *Literacy and Numeracy Studies* 14 (1), 5–16. URL : https://www.researchgate.net/publication/278673491_SWAIN_J_2005_Changes_to_adult_learners'_identities_through_learning_numeracy_Literacy_and_Numeracy_Studies_14_1_pp_5-16
7. Mishra, N.R. (2023). Constructivist Approach to Learning: An Analysis of Pedagogical Models of Social Constructivist Learning Theory. *Journal of Research and Development* 6(01), 22-29. URL : <https://doi.org/10.3126/jrdn.v6i01.55227>
8. Humphrey, S., Chen, H., & Macnaught, L. (2016). Social constructivist approaches to language learning in multilingual early and elementary years classrooms.

URL : <https://doi.org/10.1598/JAAL.54.4.2>

9. Berestok, O. (2023). Sociolinguistic Aspect of Language Strategy as a Component of Interdisciplinary Dimensions of the "Security" Concept. *Engineering and Educational Technologies*, 11(4), 8–18. DOI : <https://doi.org/10.32782/2307-9770.2023.11.04.01>

10. Kramsch, Cl. (2006). The Multilingual Subject. *International Journal of Applied Linguistics*, 16(1), 97-110. URL : <https://doi.org/10.1111/J.1473-4192.2006.00109.X>

11. Widdowson, H. G. (2003). Defining Issues in English Language Teaching.

12. Mykhailiuk, O., & Vershyna, V. (2022). Амбівалентність мислення як спосіб подолання когнітивного дисонансу. *Філософія та політологія в контексті сучасної культури*, 14(1(29)), 42–50. URL : <https://doi.org/10.15421/352206>

13. Alrikabi, A. Ambivalence vs Ambiguity: Two Distinct Devices. URL : https://www.researchgate.net/publication/328860424_Ambivalence_vs_Ambiguity_Two_Distinct_Devices

14. Yu, M., Wang, H., Xia, G. (2021). The Review on the Role of Ambiguity of Tolerance and Resilience on Students' Engagement. *Frontiers in Psychology*. Vol. 12. URL : <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.828894>

15. Payrato, L. (2023). Pragmatic Ambiguity, Implicatures and Translation. *Studia Linguistica*, 78(1), 156–185. URL : DOI:10.1111/stul.12219

16. Budner, S. (1962). Intolerance of ambiguity as a personality variable. *Journal of Personality*, 30(1), 29–50. <https://doi.org/10.1111/j.1467-6494.1962.tb02303.x>

17. Cummins, J. (2000). Language, Power and Pedagogy: Bilingual Children in the Crossfire. *Multilingual Matters*. DOI: 10.21832/9781853596773

18. Swartz, J. J. (2013). Richards, J.C., & Rodgers, T.S.: Approaches and Methods in Language Teaching: description and analysis. DOI: <https://doi.org/10.5785/3-2-474>

19. MacIntyre, P. (2011). Ambivalence About Communicating in a Second Language: A Qualitative Study of French Immersion Students' Willingness to Communicate. *The Modern Language Journal*, 95(1), 81–96.

20. Cummins, J. (2007). Rethinking monolingual instructional strategies in multilingual classrooms. *Canadian Journal of Applied Linguistics*, 10(2), 221–240.

URL : <https://journals.lib.unb.ca/index.php/CJAL/article/view/19743>

Abstract. *Modern processes of globalization and internationalization in the agricultural sector of the economy determine the increasing demand for foreign language proficiency as a key tool in the professional activity of future agronomists. In the context of the rapid development of information technologies, the expansion of international cooperation, and the integration of scientific and practical approaches in agronomy, foreign language knowledge becomes not merely an additional competence but an integral component of professional training. It enables effective communication in diverse professional and intercultural contexts. Particular importance is given to developing students' ability to analyze information from various sources, distinguish facts from opinions, and make well-founded decisions in complex or ambiguous situations.*

The aim of this study is the theoretical analysis and practical implementation of the principle of ambivalence of statements in foreign language instruction for future agronomists, taking into account the specifics of their professional activity, which includes working with specialized documentation, scientific texts, and communication within professional contexts of varying complexity. The principle of ambivalence of statements implies the simultaneous presentation of information in two or more mutually exclusive or contradictory forms, allowing students to develop critical thinking, draw reasoned conclusions, and adequately evaluate information flows in their professional sphere.

The methodological foundation of the study is based on systematic, competence-based, and activity-based approaches, which ensure a comprehensive analysis of the phenomenon of ambivalence of statements in the context of agronomists' professional training. The systemic approach allows viewing foreign language learning as a holistic system of interconnected components: linguistic, cognitive, professional, and psychological. The competence-based approach focuses on developing key professional competences realized through the conscious application of ambivalent information. The activity-based approach ensures the practical testing of teaching methods that foster the formation of professional skills and abilities in specific learning situations.

The research highlights the specifics of implementing the principle of ambivalence of statements in the educational process: it integrates linguistic and professional knowledge, activates real professional content, promotes practical use of a foreign language, and enhances critical thinking, communicative, and intercultural competence. Special attention is given to the psychological and pedagogical adaptation of students in the process of forming foreign language communicative competence, which includes working with informational, analytical, and creative tasks corresponding to cognitive workload and language proficiency level.

The results of the study demonstrate that integrating the principle of ambivalence of statements into the learning process contributes to the development of professional qualities of future agronomists, such as critical thinking, communicative competence, intercultural competence, as well as a responsible attitude toward ethical aspects of professional activity.

The practical significance of the study lies in the development of methodological recommendations for selecting instructional materials and tasks that support professionally oriented foreign language learning, enhance the formation of key competences, and contribute to training highly qualified agronomists capable of effective communication at the international level.

Keywords: *principle of ambivalence, professional training, foreign language, critical thinking, communicative competence, intercultural competence, professional ethics, agronomy, psychological and pedagogical adaptation, typology of learning tasks.*

*Стаття підготовлена в рамках Програми «Професіоналізація навчання
іноземній мові студентів технічних закладів вищої освіти»*

Статтю надіслано: 20.03.2026р.
© Головка І.О.

*The article was prepared as part of the Program “Professionalization
of teaching a foreign language to students of technical universities”*

sent: 20.03.2026
© Holovko I.O.